

Казус

Предявен е иск на 11.11.2009г., от В.М и Г.М., с който се иска предаване владението на недвижим имот. Ищците твърдят, че с решение № .../... на ОСЗГ Овча купел се възстановява правото на собственост в полза на А.М. върху недвижим имот, подробно описан в исковата молба. Ето защо искат ответника да бъде осъден да предаде владението на имота. Искат и присъждане на обезщетение за това, че са лишени от ползване на недвижимия имот, за 3-г. период назад от датата на предявяване на исковата молба.

Ответникът А. А. И. оспорва исковата молба. Твърди, че решението на ОСЗГ не може да легитимира ищците като собственици. Не са налице доказателства за правото на собственост към датата на влизане в ТКЗС. Имотът е бил закупен с предварителен договор от наследодателя на ищците, преди внасянето му в ТКЗС като от тогава е владян непрекъснато от ответника и неговите наследодатели. Решението не е придружено с надлежно заверена скица по чл. 18ж ППЗСПЗЗ. Прави възражение за направените подобрения в имота, за сумата от 20 000 лв., като се иска да се признае и право на задържане на имота до заплащане на подобренията.

Установява се по делото, че от сключване на предварителния договор – през 1957 г. до предявяване на исковата молба – 2008 г., имотът се е владял от ответника. През 1958 г. праводателят на ищците е включил процесния имот в опис-декларацията за влизане в ТКЗС.

Ответникът, през 1988 г. е предявил иск за обявяване за окончателен на предварителния договор, но искът му е бил отхвърлен с влязло в сила решение.

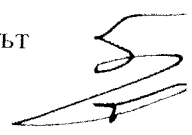
През 2004 г. ищците предявяват иск за установяване правото на собственост, като искът им е отхвърлен на първа инстанция с мотива, че не е налице валидно решение за възстановяване правото на собственост. Пред въззивната инстанция са се отказали от иска си и производството по делото е било прекратено, а първоинстанционното решение – обезсилено.

С решение от 2005 г. ОСЗГ Овча купел е постановила решение, с което се възстановява правото на собственост върху имота в полза на ищците и третия наследник.

През 2007 г. образуват дело за делба, приключило със спогодба, по силата на която са постигнали съгласие процесният имот да се падне в дял на ищците.

През 2009 г. ищците предявяват настоящия иск като ответникът представя обявено в Службата по вписванията саморъчно универсално завещание от 2005 г. /като наследството е открито през 2006 г./, по силата на което общият на ищците и Г.М. наследодател е завещал имотите си, възстановени по реда на ЗСПЗЗ, в полза на Г.М., който не е страна по делото.

Искът е изгубен
писмен изтък на 30.11.2011г. - А.О.К.

ВЪПРОСИ

Каква е правната квалификация на предявените искове. Посочете какви са фактите, които следва да се установят с оглед тяхната основателност. Чия е доказателствената тежест за установяването им.

В кои случаи решението на ОСЗГ може да легитимира ищците като собственици – в случая може ли да стане това ако решението не е придружено със скица на имота?

Може ли съдът да проверява законосъобразността на административния акт и ако е така – в кои случаи може. Докъде може да стигне неговата проверка. Ако имотът е възстановен от административния съд, с влязло в сила решение, какво е значението на това решение за съда, разглеждащ гражданско-правен спор.

По възраженията на ответника. Кой носи доказателствена тежест относно установяване фактите, на които ответникът прави своите възражения? Длъжен ли е съдът да укаже това на страните? Ако е така – на кой етап следва да го стори?

Може ли ответникът да противопостави на ищеца възражение за придобивна давност? През кои периоди следва да се счита, че може и за кои – има изрична законова забрана? Когато имотът е бил внесен в ТКЗС - текла ли е давност през този период. От кога законът позволява по отношение на такива имоти да се придобиват по давност?

Какво е значението на предявения през 2004 г. установителен иск за собственост от ищците спрямо ответника за давността – прекъсва, спира ли давността или няма никакво значение. Може ли ответникът да се позовава на текла давност по време на водене на делото.

Какви са процесуалните последици от отказа от иска? Има ли значение за разрешаване на спора и ако има – какво е то? Допустим ли е новият иск?

Какво е становището Ви по отношение на правото на задържане? Допустимо ли е то? Ако считате, че е допустимо, може ли ответниците да го упражнят? Ако е така – при какви предпоставки?

Напишете диспозитив на съдебното решение съобразно правните изводи, които сте направили, въз основа на посочените по-горе въпроси.

Ищецът Д.П.Б твърди, че преди смъртта си неговата майка, заедно с баща му – втория ответник, са дарили на първия ответник, апартамент. Твърди, че дарението е извършено от името на майка му, с пълномощно в полза на баща му, като към датата на изпълномощаването състоянието ѝ е било такова, че не е могла да изрази воля за дарение, нито да изпълномощи валидно. Ето защо се иска прогласяване за недействително на извършеното дарение.

Ищецът твърди още, че неговият брат е продал от името на тяхната майка недвижим имот – УПИ № III-36. Твърди, че към момента на изповядване на сделката майка им е била починала. Ето защо иска да бъде прогласен за нищожен посочения договор, сключен под формата на нотариален акт - № 120, том V, рег. № 6246, дело № 813/2005 г., от 24.06.2005 г. Претендира разности.

Ищецът твърди, че с ответниците – негов брат и баща са станали, по силата на наследствено правоприемство, съсобственици на недвижим имот – УПИ X-351. Брат му е сключил договор за замяна на 2/60 ид.ч. от съсобствения имот с трето лице, като още същия ден е продал на това трето лице останалите негови 20/60 идеални части от имота. Ето защо иска прогласяване за нищожна първата сделка, извършена с нот. акт № 139, за замяна и да му се признае правото на изкупуване на съсобствените части, предмет на продажбата, извършена с нот. акт № 140/28.5.2010 г. на същия нотариус.

Факти по делото.

Относно първия имот – апартамент.

По делото са събрани достатъчно убедителни доказателства, водещи до извода, че починалата не е била способна да разбира свойството и значението на извършеното – така заключенията по единичната и тройната СПЕ, които са категорични в тази насока; ~~представените приемни доказателства~~ досежно здравословното състояние на починалата, както и показанията на св. К. и Б.

Относно втория имот – УПИ – III-36.

Договорът, чиято нищожност се иска прогласяване по това дело, е обективиран в нотариален акт № 120 от 24.06.2005 г. В него като продавач е майката на страните по делото, действаща чрез пълномощник – ответникът, неин син, а за купувач – ответникът М.Г.А. Пълномощното е било подписана от майката на дата, преди периода, в който е изпаднала в невъзможност да разбира свойството и значението на извършеното.

Видно от препис-извлечение от акт за смърт, прехвърлителката е починала на същата дата – 24.06.2005 г., като смъртта е установена в 9.00 ч.

~~Видно от показанията на св. Гаврилова, която отишла на същата дата в къщата на Д.А.Х., около 8,30 ч., той вече бил починал.~~

Същата видно от удостоверение за наследници е наследодател на ищеца и ответника Г.Д.А.

Относно третия имот – дворното място. Установява се, че и двете сделки – за замяна и продажба, са били сключени в един и същи ден.

Копие на акте № 24
св. М. М. М.

ВЪПРОСИ

Каква е правната квалификация на всеки един от предявените искове.

I. По договора за апартамента.

1. Има ли порок на сделката за апартамента и ако има – какъв точно е той – нищожност или унищожаемост? В случая налице ли е недействителност на изпълномощителната сделка, при условие, че наследодателката не е могла да разбира свойството и значението на постъпките?
2. Предявеният иск за прогласяване недействителност от наследник на лице, което е участвало при сключване на сделката, основателен ли е при тази фактическа обстановка?

II. По договора за УПИ.

1. Действителна ли е била сделката, сключена на същата дата, на която е и починал прехвърлителя по нея?
2. Ако приемете, че лицето е починало преди изповядване на сделката, какво се случва с представителната власт, която е учредил?

III. По отношение на дворното място.

1. В кои случаи е налице заобикаляне на закона?
  2. В процесния случай – заобиколена ли е нормата на чл. 33, ал. 1 ЗС посредством сключването на сделка за замяна на идеални части.
  3. В кои точно случаи е приложима нормата на чл. 33, ал. 1 ЗС? Приложима ли е тя по отношение на договорите за замяна и ако е приложима – в кои случаи е мислимо това.
-
-

КАЗУС № 3
НАКАЗАТЕЛНОПРАВНИ НАУКИ

ФАКТИ: Д.Г.Р. е многократно осъждан на „Лишаване от свобода“ за тежки умишлени престъпления, на не по – малко от една година, изпълнението на което не е отложено по реда на чл.66 от НК. Всички присъди на Д.Г.Р. са влезли в сила през периода 2006 година – 2007 година, като в края на 2007 година по съответно ч.н.д, пред компетентния за това РС му е определено едно общо наказание „Лишаване от свобода“ за срок от две години и единадесет месеца, увеличено с приложението на чл.24 от НК с една втора.

По време на изтърпяване на наказанието си Д.Г.Р. избягал от затвора на 02.03.2008 година и се укривал в страната. През месец април 2010 година Д.Г.Р. дошъл в град Ш. Няма никакви доходи и търсел начин, за да припечели малко пари. На 20.04.2010 година около 09.15 часа, посетил офиса на архитект Г. Там като проектант работели и свидетелките Т.М и М.Г. Д.Г.Р. се представил като господин З. – директор Митница – град Ш. Обяснил, че му бил необходим проект за построяването на метално хале, предназначено за склад с административно-битова част, което щяло да се използва за склад на Митницата, като настоявал за 20-дневен срок за проектиране. М.Г. се свързала по мобилния си телефон със С.Т. – ел. специалист от Общината, с когото уговорила среща за консултация в тази връзка. Д.Г.Р. се срещнал със С.Т. на работното му място. Разговорът им бил

кратък. Пред С.Т., Д.Г.Р. отново се представил като З. – директор на Митницата в град Ш. Обяснил, че предстояло изграждане на хале и в тази връзка щяло да се наложи изграждане и на трафопост. С.Т. му обяснил, че това можело да стане с трансформаторно шкаф-табло. След разговора си тръгнал, като казал, че отивал отново в офиса на архитект Г., каквото и направил. Бил доволен от срещата със С.Т., като няколкократно изказвал благодарности. Архитект Г. изготвила предварителна хонорар-сметка, а Д.Г.Р. уточнил, че на обяд след 13.30 часа шофьорът му щял да мине да вземе фактурата, за да направи авансово плащане. Д.Г.Р. споделил пред Т.М. и М.Г. че към момента в склада на митницата имало голям брой конфискувани стоки, които се продавали на символични цени, в това число лаптопи и плазмени телевизори на изключително ниска цена. Непринудено обяснил, че тези стоки, тъй като били конфискувани, предстояло да бъдат реекспортирани, затова до 11.00 часа трябвало да се оформят документите за продажбата им, тъй като започвала вътрешна финансова ревизия. Т.М. проявила интерес и веднага телефонирала на съпруга си – А.М., като го извикала в офиса си. Когато последният отишъл там тя го дръпнала настрани и му обяснила, че господинът е директор на Митница и тъй като му били свършили услуга, той щял да им продаде

Качено на
80.11.2011 г.

конфискувани стоки на ниски цени. В разговора между двамата съпрузи се намесил и Д.Г.Р., който обяснил, че трябвало да отидат до склада да вземат стоката и да оформят фактурите. А.М. не се усъмнил в думите на Д.Г.Р. След този разговор, Д.Г.Р. и А.М. напуснали офиса, като с автомобила на А.М. се насочили към мнимия офис на Д.Г.Р. По пътя двамата разговаряли, като Д.Г.Р. се интересувал от работата на А.М. Предложил на последния да изтегли пари от банкомат с цел пестене на време. А.М. спрял автомобила си и изтеглил сумата от 2 000 лева от личната си сметка, върнал се в колата и продължили по пътя, като спрели до една нова кооперация.

Д.Г.Р., който бил взел от А.М. всичките 2 000 лева, казал, че отивал до офиса, за да оправи фактурите, след което заедно щели да отидат до склада на митницата, за конфискуваната стока. Напуснал купето на автомобила и се отправил към кооперацията. А.М. изчакал на място известно време, през което време Д.Г.Р. не се появил. След половин час съпругата му – Т.М. му телефонирала, като му казала да внимава, тъй като разбрала, че шефът на Митница град Ш била жена. Тогава А.М., разбрал че е излъган.

Д.Г.Р. е осъден по реда на глава двадесет и седма от НПК, по негово искане и с приложението на чл.58а от НК. Подсъдимият искал и приложението на чл.55 от НК. Съдът го осъдил на „Лишаване от свобода” за срок от четири години.

ВЪПРОСИ:

---

1. Определете правната квалификация на описаното деяние.
2. Ако Д.Г.Р. не беше се представил за директор на митница, каква е правната квалификация на деянието.
3. Налице ли е в случай рецидив, ако да какъв – „общ”, „специален” или „опасен”? Обосновете се.
4. Приложима ли е в случая правната норма на чл.58а от НК, ако да в коя от нейните редакции? Обосновете се.
5. Длъжен ли е съда, в тези случаи да приложи разпоредбата на чл.55 от НК, ако да в кои случаи?
6. Приложима ли е разпоредбата на чл.27 от НК в този случай, ако да защо, и ако не защо?
7. Характеризирайте престъплението от неговата обективна и субективна страна.
8. Разграничете настоящото престъпление и престъплението длъжностно присвояване.
9. Кой е носител на правото на граждански иск? Обосновете се.